

Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının Sosyal Medyanın Sanat Eğitimi Sürecinde Kullanımına Yönelik Görüşleri

Visual Art Teacher Candidates' Opinions on The Use of Social Media in The Art Education Process

Yahya Hiçyılmaz

Dr. Öğr. Üyesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
email: yahya-04@windowslive.com ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3453-9998>

Bu makale bilimsel etik ve kurallara uygun hazırlanmış ve intihal incelemesinden geçirilmiştir. Etik kurul onayı alınmıştır.

Atf (APA 6)/To cite this article

Hiçyılmaz, Y. (2020). Görsel sanatlar öğretmen adaylarının sosyal medyanın sanat eğitimi sürecinde kullanımına yönelik görüşleri. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 26(45), 588-593. doi: <https://doi.org/10.32547/ataunigsed.755193>

Makale Gönderim Tarihi/Received: 19/06/2020

Makale Kabul Tarihi/Accepted: 20/09/2020

Makale Yayın Tarihi/Published: 22/10/2020

Research Article/Araştırma Makalesi

Öz

Sosyal medya, toplumda büyük bir ilgi görmekte ve son yıllarda eğitimin bir aracı olarak kullanılmaktadır. Sosyal medya araçları, sanatçılara ve sanat eğitimcilerine birçok olanak sağlamaktadır. Ancak ulusal ve uluslararası literatür incelendiğinde, görsel sanatlar öğretmen adaylarının sosyal medyayı sanat eğitimi sürecinde kullanmasına yönelik araştırmaların çok az olduğu görülmüştür. Bu nedenle bu çalışmada görsel sanatlar öğretmen adaylarının sosyal medyayı sanat eğitimi sürecinde kullanımlarına yönelik görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın amacına bağlı olarak çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, 2019-2020 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi bünyesinde Resim-İş eğitimi programı kapsamında öğrenim gören 28 öğretmen adayından oluşturulmuştur. Çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi esas alınarak belirlenmiştir. Araştırmada, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bu doğrultuda toplanan veriler, içerik analizi ile analiz edilmiştir. Analizler sonucunda, öğretmen adaylarının eğitim amaçlı kullandıkları sosyal medya uygulamaları içerisinde en fazla "Pinterest"i tercih ettikleri tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarını sosyal medya uygulamalarına yönelten birçok neden olduğu belirlenmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının sosyal medyanın sanat eğitimi sürecinde kullanımı konusunda olumlu ve olumsuz düşünceleri olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda, sosyal medyanın da dahil olduğu yeni teknolojilerin kullanıldığı sanat eğitimi sınıflarında alternatif öğrenme modelleri önerilebilir.

Anahtar kelimeler: Sosyal Medya, Sanat Eğitimi, Görsel Sanatlar Öğretmen Adayları

Abstract

Social media draws a great interest in the society and is used as a tool of education in recent years. Social media tools provide many opportunities for artists and art educators. However, when the national and international literature is examined, it has been observed that there is very little research on visual arts teacher candidates to use social media in the art education process. The aim of this study is to examine the opinions of visual arts teacher candidates towards the use of social media in the art education process. Depending on the purpose of the research, a case study pattern, one of the qualitative research methods, has been used in the study. The study group of the research was occurred from 28 pre-service teachers studying under the Art Education program within the Van Yüzüncü Yıl University Faculty of Education in the spring semester of the 2019-2020 academic year. The study group has been determined based on the criterion sampling method, which is one of the purposeful sampling methods. In the research, semi-structured interview form has been used. The data collected in this direction were analyzed by content analysis. As a result of the analyzes, the most preferred "Pinterest" was determined among the social media applications used by teacher candidates for educational purposes. It has been determined that there are many reasons that direct pre-service teachers to social media applications. In addition, it has been determined that pre-service teachers have positive and negative thoughts about the use of social media in the art education process. As a result of the researches, alternative learning models can be proposed in art education classes using new technologies including social media.

Keywords: Social Media, Art Education, Visual Arts Pre-Service Teachers

1. Giriş

Toplumun tüm kesiminde ve özellikle gençler arasında, YouTube, Facebook veya Twitter aracılığıyla bilgi, resim ve videolar paylaşmak için web tabanlı uygulamalar giderek daha fazla kullanılmaktadır (Lenhart, Purcell, Smith ve Zickuhr, 2010). Her alanda etkin bir şekilde kullanılan bu uygulamalar, ilişki kurma ve öğrenmenin önemli bir parçası olmaktadır (Castro, 2012).

Literatürde birbirileri ile çelişen tanımlar ve örtüşen görüşler olsa da terim olarak sosyal medya, kullanıcıların dijital içerik oluşturmaya, paylaşmaya, yorumlamaya ve tartışmaya olanak tanıyan çok çeşitli uygulamalar şeklinde tanımlanabilir (Manca ve Ranieri, 2016). Sosyal medya; kullanıcıları bir araya getiren, çevrimiçi videolar izleme imkânı sağlayan, canlı sohbet etme, birbirlerinin içeriği hakkında yorum yapma, anlık mesajları okuma ve gönderme gibi geniş bir uygulama yelpazesine sahiptir. Bu tanımlamalar doğrultusunda sosyal medyanın öğrenme-öğretme sürecinde kullanılması, pedagojik paradigmada radikal bir değişim yaratarak eğitim teknolojilerinin yeniden dönüştürmenin bir aracı olarak görülmektedir. (Brown ve Adler, 2008; Manca ve Ranieri, 2016).

Günümüzde sosyal medya uygulamaları, kişisel kullanımın ötesine geçmiştir. Sosyal medya, gelişen yeni teknolojilerle birlikte öğretmenlere öğretme-öğrenme sürecini geliştirmek için kullanılacak birçok araç sunmaktadır. Bu teknolojiler öğretmenlere sınıf blogları oluşturabilme ve bu yolla birçok ders materyalleri gönderebilme imkânı sunmaktadır. Aynı zamanda öğrenciler wikiler aracılığıyla herhangi bir ortak çalışmada kendi düşüncelerini ifade edebilme ortamı oluşturabilmektedir.

Dijital dünyanın elektronik ağ ve etkileşimli doğasının sanat üzerinde önemli bir etkisi vardır. Ağa bağlı araç ve gereçler elektronik biçimde olduğundan, dünya çapındaki elektronik ağlar üzerinde veriler taşınabilir durumda olurlar. Dolayısıyla sanat eserleri ağa bağlı çeşitli araç-gereçlere yüklendiğinde, ağına ulaştığı her yerde farklı formatlarda ve farklı zamanlarda sunulma potansiyeline sahip olurlar. Bu doğrultuda sosyal medya araçları, sanatçılara ve sanat eğitimcilerine sanat eserlerini işbirliği ile oluşturabilme, sanat hakkındaki düşüncelerini ifade edebilme ve sanatçılar ile birçok farklı şekilde bağlantı kurabilme olanakları sunmaktadır. Bu araçlar öğrencilerin aynı zamanda atölye ortamının dışında dünyayla bağlantı kurabilecek ortak projelere katılmalarını da sağlamaktadır. Dolayısıyla öğrenciler ve öğretmenler çalışmalarını daha geniş bir kitleye sunabilmektedir (Buffington, 2008).

Ulusal ve uluslararası literatür incelendiğinde, sosyal medyanın sanat eğitimi sürecinde kullanımı ile ilgili bazı araştırmaların yapıldığı görülmektedir (Aydın, 2015; Castro, 2012; Çığır, 2016; DeWilde, 2016; Güler ve Erişti, 2019; Jones, 2015; Sweeny, 2009; Özsvaş Uluçay, 2017). Ayrıca Özkan'ın (2019) yapmış olduğu araştırmada, görsel sanatlar öğretmen adaylarının sosyal medyanın öğrenme sürecine etkilerine ilişkin görüşlerinin incelendiği görülmektedir. Buradan hareketle literatürde sanat eğitiminde sosyal medyanın kullanımı ile ilgili çalışmaların sınırlı sayıda olduğu söylenebilir. Dolayısıyla bu araştırma literatüre katkı sağlanması bakımından önem arz etmektedir.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bilgisayar teknolojilerinin eğitimin her kademesinde ve sanat eğitimi alanında gittikçe kullanımı artmaktadır. Bu bağlamda teknolojiler geliştikçe, sınıflarda farklı ve yeni teknolojilerin uygulanma fırsatının ortaya çıktığı görülmektedir. Dolayısıyla teknolojiler hızla geliştikçe, sanat eğitimi politikaları, standartları, uygulamaları ve öğretmen adaylarının eğitimi bu doğrultuda değişmelidir (Patton ve Buffington, 2016). Bu durum, yeni teknolojilerin kullanıldığı alternatif öğrenme modellerini gündeme getirmektedir. Bu alternatif modellerden birisi de sosyal medya destekli öğrenmedir. Sosyal medyanın bireyin yaşamı üzerindeki etkisi düşünüldüğünde, sanat eğitimcilerinin bu duruma kayıtsız kalmaması düşünülemez. Bu bağlamda görsel sanatlar öğretmen adaylarının sosyal medyayı sanat eğitimi sürecinde kullanımlarına yönelik görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır.

2. Yöntem

Araştırmanın amacına bağlı olarak bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Creswell (2002), durum çalışması; bir olayın faaliyetin, sürecin veya daha fazla bireyin anlaşılması ve birbirine bağlı sistemlerin derinlemesine incelenmesi şeklinde tanımlamaktadır

2.1. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, 2019-2020 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi bünyesinde Resim-İş eğitimi programı kapsamında öğrenim gören 28 öğretmen adayından oluşturulmuştur. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının 16'sı kadın ve 12'si ise erkektir. Çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi esas alınarak belirlenmiştir. Araştırmanın amacı doğrultusunda belirlenen ölçütleri karşılayan kişiler, seçilerek çalışma grubuna dâhil edilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu çerçevede çalışma grubuna sosyal medyayı etkin bir şekilde kullanan öğretmen adayları seçilmiştir. Öğretmen adaylarının büyük çoğunluğunun her gün 1-2 saat (f=13) ile her gün 3-4 saat veya üzeri (f=11) sosyal medyada zaman geçirdikleri belirlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubu ile ilgili demografik bilgilere Tablo 1'de yer verilmiştir.

Tablo 1
Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının Demografik Özellikleri

Değişkenler	n	
Cinsiyet	Kadın	16
	Erkek	12
	Toplam	28
Sınıf Düzeyi	1. Sınıf	7
	2. Sınıf	7
	3. Sınıf	7
	4. Sınıf	7
	Toplam	28
Sosyal Medya Kullanım Sıklığı	Günde 1 saatten az	4
	Günde 1-2 saat	13
	Her gün 3-4 saat veya üzeri	11
	Toplam	28

2.2. Veri Toplama Aracı

Bu araştırma, Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının sosyal medyayı sanat eğitimi sürecinde kullanımına yönelik görüşlerini belirlemeyi hedeflemiştir. Bu amaç doğrultusunda araştırmacı, ilk olarak alanyazındaki çalışmalarını inceleyerek yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile taslak görüşme formu hazırlamıştır. Bir sonraki aşamada taslak görüşme formu iki görsel sanatlar uzmanının görüşüne sunulmuştur. Daha sonra taslak forma uzman görüşleri doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılarak son şekli verilmiştir.

2.3. Verilerin Toplanması

Yarı yapılandırılmış görüşme formu pilot uygulama amacıyla iki öğretmen adayına uygulanmıştır. Uygulama sonucunda soruların anlaşılabilirliğine ilişkin bir problemin olmadığı anlaşılmıştır. Daha sonra araştırmacı sosyal medya uygulamalarını kullanarak öğretmen adayları ile görüşmeler gerçekleştirmiştir. Görüşmeler, gönüllülük esasına dayalı olarak yapılmıştır ve 15 ile 20 dakika arasında sürmüştür. Ayrıca araştırma için etik kurul izni (Ek:1) alınmıştır.

2.4. Veri Analizi

Durum çalışmalarında, veri analizine başlarken durumla ilgili tüm bilgiler bir araya getirilmelidir (Merriam, 2013). Bu doğrultuda verilerin yazılı formları ilk olarak numaralandırılarak bir araya getirilmiştir. Katılımcı grupların kimlikleri gizli tutulmuştur. Erkek öğretmen adayları E1 ve E2, kadın öğretmen adayları ise K1 ve K2 şeklinde formüle edilmiştir. Bu çerçevede düzenlenen veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir.

Veriler toplandıktan sonra ilk olarak veri metinleri satır satır okunarak tümevarımsal yöntem ile kodlar elde edilmiştir. İkinci aşamada kodlar, tema olarak kabul edilen görüşme sorularının altına sınıflandırılmıştır. Üçüncü aşamada kodlar temalara göre yeniden düzenlenmiştir. İçerik analizinin son aşamasında ise bulgular rapor edilmiştir. Nitel verilerinin sonuçlarını daha anlaşılır kılmak amacıyla frekanslar kullanılmış ve katılımcıların ifadelerinden doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Kodlama güvenilirliğini belirlemek amacıyla her soru için araştırmacı tarafından hazırlanan kodlama listesi başka bir uzman tarafından da kontrol edilmiştir. İki uzman, verilen kodların tutarlılığına bakmıştır. Farklı biçimlerde kodlanan veriler, tartışılarak uzlaşma yoluyla nihai kod listesi oluşturulmuştur.

3. Bulgular

Görüşmede görsel sanatlar öğretmen adaylarına ilk soruda “En çok hangi sosyal medya uygulamalarını eğitim amaçlı kullanıyorsunuz?” sorusu yöneltilmiş ve alınan cevaplar doğrultusunda elde edilen sonuçlar Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2

Öğretmen Adaylarının Eğitim Amaçlı Kullandıkları Sosyal Medyada Uygulamaları

Kodlar	f
Facebook	14
Instagram	12
Pinterest	17
Youtube	3

Tablo 2 incelendiğinde, öğretmen adaylarının eğitim amaçlı kullandıkları sosyal medya uygulamaları içerisinde en fazla “Pinterest”i tercih ettikleri görülmüştür. Bu konuda öğretmen adaylarının düşüncelerini ifade eden örnek görüşlerinden bazıları şunlardır: “Bölümümde resim alanında beni geliştireceğini düşündüğüm sosyal medya uygulamalarından Pinterest’i kullanıyorum.” (ÖAE1), “Bazı videoları bazı aktiviteleri görerek öğrenmek için Youtube’yi kullanıyorum.” (ÖAK16), “Facebook’u bazen gündemi takip etmek için bazen de eğitim amaçlı kullanıyorum. Daha çok ressamın çalışmalarını görmek için kullanıyorum” (ÖAK13).

Görüşmede görsel sanatlar öğretmen adaylarına ikinci olarak “Sosyal medyayı hangi amaçla kullanıyorsunuz?” sorusu yöneltilmiş ve alınan cevaplar doğrultusunda elde edilen sonuçlar Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3

Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının Sosyal Medya Kullanım Amaçları

Kodlar	f
Arkadaşlarıyla iletişim kurabilmek için	3
Kendim ile ilgili bilgileri paylaşabilmek için	3
Zaman geçirmek için	9
Haber almak için	13
Alanındaki gelişmeleri takip etmek için	15
Sanatçıları takip etmek için	7

Tablo 3 incelendiğinde, öğretmen adaylarının sosyal medya kullanım amaçlarına ilişkin bakış açıları genel olarak görülmektedir. Öğretmen adaylarının sosyal medya kullanım amaçları ile ilgili ifadelerine bakılarak sosyal medyayı daha çok alanındaki gelişmeleri takip etmek için kullandıklarını belirttikleri görülmektedir. Ayrıca öğretmen adaylarının sosyal medyayı arkadaşlarıyla iletişim kurabilme, kendisi ile ilgili bilgileri paylaşabilme, zaman geçirme, haber alma ve sanatçıları takip etmek amacıyla kullandıkları görülmüştür. Bu kapsamda bazı öğretmen adaylarının görüşleri şu şekildedir: “Kendi alanımla ilgili daha fazla bilgiye ulaşabilmek için kullanıyorum.” (ÖAK2), “Genelde gündemi takip etmek veyahut da arkadaşlarımla sohbet etmek amacıyla kullanıyorum.” (ÖAE 12), “Ben çeşitli sanatçıları ve düşünürleri takip ediyorum. Kendi çizimlerimi paylaşıyorum. Daha çok kişiye ulaşabiliyorum onlar da aynı şekilde bana ulaşabiliyorlar.” (ÖAK 1), “Bazen zaman geçirmek için, bazen de araştırma yapmak için, en çok da resim çizerken bana ilham vermesi için kullanıyorum. Ünlü ressamların çalışma görüntülerini stoklayıp inceliyorum.” (ÖAE 9), “Alanımla ilgili güncel konuları öğrenmek için kullanıyorum. Sanatçıların paylaştığı resimleri incelemek için kullanıyorum.” (ÖAK 11)

Görüşmede görsel sanatlar öğretmen adaylarına üçüncü olarak “Sosyal medyanın sanat eğitimi sürecinde kullanılmasının olumlu ve olumsuz etkileri nelerdir?” sorusu yöneltilmiş ve alınan cevaplar doğrultusunda elde edilen sonuçlar Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4

Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının Sosyal Medyanın Sanat Eğitimi Sürecinde Kullanımı Konusundaki Görüşleri

Alt kategoriler	Kodlar	f
Olumlu etkileri	Atölyede kullanabileceğim çeşitli görsellere ulaşabilirim.	7
	Sanatçıların kullandıkları farklı teknikleri görmemi sağlar	10
	Alanımla ilgili güncel konuları takip etmemi sağlar	8
	Ödevlerime yardımcı olur	4
	Yaratıcılığımı geliştirir	7
Olumsuz etkileri	Kişisel verilerime ulaşılabilmesi	3
	Hazır bilgi edinmeye alışılması	2
	Yaratıcılığı kısıtlaması	4
	Bağımlılık oluşturmaması	9
	Zaman kaybına sebep olması	7

Tablo 4’te öğretmen adaylarının sosyal medyanın, sanat eğitimi sürecinde kullanılmasının olumlu ve olumsuz etkilerine yönelik genel görüşlerine yer verilmiştir. Öğretmen adaylarının olumlu görüşleri incelendiğinde, daha çok sanatçıların kullandıkları farklı teknikleri görmemi sağlar şeklinde düşüncelerini ifade ettikleri görülmüştür. Ayrıca öğretmen adaylarının ifadeleri detaylı olarak incelendiğinde, sosyal medyanın atölyede kullanılabilecek çeşitli görsellere ulaşılabilmelerine, alanlarıyla ilgili güncel bilgilere ulaşabilmelerine ve ödevlerine yardımcı olabilmelerine katkı sağladığı yönündeki düşüncelerini dile getirdikleri görülmektedir. Öğretmen adaylarının bu kapsamdaki bazı örnek ifadeleri şu şekildedir: “Evet bence olumlu yönde etkisi vardır. Çünkü çeşitli ressamların çizim tarzlarını görüyorum, o çizimlerden fikirler ediniyorum. Sanatçıların farklı çalışmalarını görebilme imkânı sağlıyor. Dolayısıyla yaratıcılığımız gelişir, ufkumuz genişler.” (ÖAE5), “Etkisi elbette vardır. Örneğin alanımızla ilgili farklı teknikleri görebilmemizi sağlamaktadır.” (ÖAE 8), “Görsel sanatlar ile ilgili araştırmalarda istediğim bir konuyu bulma imkânı veriyor. Bu bağlamda ödevlerime yardımcı olabiliyor.” (ÖAK15), “Farklı sanatçıların farklı tarzları dikkatimi çekiyor. Sosyal medya sayesinde onlardan birçok şey öğrenmiş oluyorum, bu da kendi tarzımın gelişmesine katkı sağlıyor.” (ÖAE10), “Sosyal medya sayesinde bölümümle alakalı birçok yeni fikre ulaşmamı sağlıyor. Bu sayede aldığım fikirlerden yola çıkarak daha yaratıcı ürünleri ortaya koymamı sağlar” (ÖAK11).

Öğretmen adaylarının ifadelerine bakıldığında sosyal medyanın sanat eğitimi sürecinde kullanımı konusunda olumsuz etkilerine yönelik görüşlerinin de olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda öğretmen adaylarının daha çok sosyal medyanın bağımlılık oluşturmaması konusuna vurgu yaptıkları belirlenmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının sosyal medyanın sanat eğitimi sürecinde kullanımı konusunda zaman kaybı, yaratıcılığı kısıtlaması, kişisel verilere erişebilme ve hazır bilgi edinmeye alışılması şeklinde olumsuz ifadeleri olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının bu konudaki görüşleri şu şekildedir: “Eğer çok fazla vakit geçirip kendimizi kaptırırsak bundan kötü etkileniriz. Sosyal medyanın bağımlısı olmuş oluruz.” (ÖAK10), “Bazen beş dakikada düşündüğünüz bir şeyi saatlerce boş yere sosyal medyada dolaşabiliyoruz. Zamanı boşa harcamış oluyoruz.” (ÖAK14) “Sosyal medya uygulamaları aracılığıyla yanlış bilgileri alabiliriz. Sanatçıların paylaşmış oldukları çalışmalarını taklit edersek, üstüne bir şey koymazsak yaratıcılığımızı olumsuz bir şekilde etkileyebilir.” (ÖAE11), “Mesela hesaplarımızı çalabilirler.” (ÖAK1)

4. Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu araştırmada yapılan içerik analiz sonucundan elde edilen bulgulara göre, öğretmen adaylarının eğitim amaçlı kullandıkları sosyal medya uygulamaları içerisinde daha çok “Pinterest”i tercih ettikleri sonucuna varılmıştır.

Sosyal medya uygulamaları, anasanat atölye dersleri gibi uygulamalı eğitimlerde öğrencilerin görsellere hızlı bir biçimde ulaşmasına destek vermektedir (Özsavaş Uluçay, 2017). Bu doğrultuda öğretmen adaylarının özellikle atölye derslerinde görsellere ulaşma noktasında “Pinterest”i tercih etmesinin nedeni olarak ifade edilebilir. Dolayısıyla sosyal medyanın sanat eğitiminde öğrenmenin önemli bir parçası olduğu söylenebilir.

Öğretmen adaylarının sosyal medya uygulamalarını genellikle alanındaki gelişmeleri takip etmek amacıyla kullandıkları sonuca ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmen adaylarının sosyal medyayı arkadaşlarıyla iletişim kurabilmek, kendileri ile ilgili bilgileri paylaşabilmek, zaman geçirmek, haber almak ve sanatçıları takip etmek gibi farklı amaçlar için de kullandıkları tespit edilmiştir. Buradan hareketle öğretmen adaylarını sosyal medya uygulamalarına yönelten birçok neden olduğu söylenebilir. Benzer bir sonuç Özkan (2019) tarafından yapılan araştırmada da görülmektedir. Moghavvemi, Sulaiman, Jaafar ve Kasem, (2018) araştırmalarında lisans öğrencilerinin sosyal medya uygulamalarını eğlence, bilgi arama ve akademik öğrenme için kullandıklarını dile getirmektedir. Ahmed, Ahmad, Ahmad, ve Zakaria, (2018) tarafından yapılan araştırma da bu sonuçları desteklemektedir.

Özsavaş Uluçay (2017), sosyal medyanın sanat eğitimi için uygun olduğunu dile getirmektedir. Sweeny (2009), sanat eğitiminde sosyal medya kullanımının paradigmatik bir değişim getirdiğini özellikle sanat eğitimi uygulamalarında yeni olanaklar sunduğunu ifade etmektedir. Bu doğrultuda öğretmen adaylarının sosyal medyanın sanat eğitim sürecinde kullanımı konusunda olumlu düşünceleri incelendiğinde, sanatçıların kullandıkları farklı teknikleri görme imkânı sunduğu yönündeki görüşlerini dile getirdikleri görülmektedir. Ayrıca öğretmen adayları, sosyal medyanın atölyede kullanılabilir çeşitli görsellere ulaşılabilirliğine, alanları ile ilgili güncel bilgilere ulaşılabilirliğine ve ödevlerine yardımcı olabilmelerine yönelik katkı sağladığını dile getirmektedirler. Bu bağlamda sosyal medya uygulamaları, görsel sanatlar öğretmen adaylarına yeni olanaklar sunmaktadır. Benzer bir sonuç Özkan (2019) tarafından yapılan araştırmada da görülmektedir.

Araştırmada, öğretmen adaylarının sanat eğitim sürecinde sosyal medyanın kullanılmasının bağımlılık oluşturması, zaman kaybına neden olması, yaratıcılığı kısıtlaması, kişisel verilere erişebilme ve hazır bilgi edinmeye alışılması şeklinde olumsuz düşünceleri olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda öğretmen adaylarının sosyal medyanın sanat eğitim sürecinde kullanımı konusunda olumlu düşüncelerinin yanında potansiyel olarak zararlı etkilerine yönelik çeşitli endişelerinin de olduğu söylenebilir.

Teknolojiler geliştikçe, sınıflarda farklı ve yeni teknolojileri uygulama fırsatlarının ortaya çıktığı görülmektedir. Bu doğrultuda öğretmen adaylarının aldıkları eğitimin değişmesinin gerektiği söylenebilir. Dolayısıyla öğretmen adaylarının eğitiminde sosyal medyanın da dahil olduğu yeni teknolojilerin kullanıldığı sanat eğitimi sınıflarında alternatif öğrenme modelleri önerilebilir. Öğretmen adaylarının sosyal medyaya yönelik endişeleri göz önüne alınarak eğitim programları oluşturulmalıdır. Sanat eğitimi sürecine özel sosyal medya ortamları oluşturulmalıdır. Bu ortamların aktif kullanılmasına teşvik edilmelidir. Ayrıca araştırmacılara sosyal medyanın öğrenme süreci üzerinde etkilerine ilişkin karma çalışmaların yapılacağı araştırmalar önerilebilir.

Kaynakça

- Ahmed, Y. A., Ahmad, M. N., Ahmad, N., & Zakaria, N. H. (2019). Social media for knowledge-sharing: A systematic literature review. *Telematics and informatics*, 37, 72-112.
- Aydın, H. (2015). *Sosyal paylaşım sitelerinin öğrencilerin görsel sanatlar eğitimine katkıları* (Yüksek lisans tezi). YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 397381).
- Brown, J. S., & Adler, R. P. (2008). Minds on fire: Open education, the long tail, and learning 2.0. *Educause Review*, 43(1), 16-32.
- Buffington, M. L. (2008). Creating and consuming Web 2.0 in art education. *Computers in the Schools*, 25(3-4), 303-313.
- Castro, J. C. (2012). Learning and teaching art through social media. *Studies in Art Education*, 53(2), 152-169.
- Creswell, J. (2002) *Research design: Qualitative, quantitative and mixed method approaches*. London: Sage.
- Çığır, E. (2016). *Görsel sanatlar öğretimine yönelik sosyal ağ odaklı görsel kültür uygulamalarının incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 449978).
- DeWilde, J. J. (2016). *Social media as a tool to share art curriculum* (Yüksek lisans Tezi). School of Art, Illinois State University, US.
- Güler, E., & Erişti, S. D. B. (2019). Görsel sanatlar öğretiminde sosyal ağ odaklı görsel kültür eğitimi etkinliği: Hieronymus bosch’un ‘dünyevi zevkler bahçesi’ eserinin incelenmesi. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(2), 738-767.

- Jones, B. L. (2015). Collective learning resources: Connecting social-learning practices in deviant art to art education. *Studies in Art Education*, 56(4), 341-354.
- Lenhart, A., Purcell, K., Smith, A., & Zickuhr, K. (2010). Social media & mobile internet use among teens and young adults. Millennials. Pew internet & American life project. Erişim adresi: <http://pewinternet.org/Reports/2010/Social-Media-and-Young-Adults.aspx>
- Manca, S. & Ranieri, M. (2016). Facebook and the others. Potentials and obstacles of social media for teaching in higher education. *Computers & Education*, 95, 216-230.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber*. S. Turan (Ed. ve Çev.). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Moghavvemi, S., Sulaiman, A., Jaafar, N. I. & Kasem, N. (2018). Social media as a complementary learning tool for teaching and learning: The case of Youtube. *The International Journal of Management Education*, 16(1), 37-42.
- Özkan, M. (2019). *Görsel sanatlar öğretmen adaylarının sosyal medyanın öğrenme sürecine etkilerine ilişkin görüşleri 'Pamukkale Üniversitesi Örneği'* (Yüksek lisans tezi). YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 561237).
- Özsavaş Uluçay, N. (2017). Görsel tasarım eğitiminde sosyal medyanın kullanımı. *The Journal of Academic Social Science*, 5, 372-379.
- Patton, R. M., & Buffington, M. L. (2016). Keeping up with our students: The evolution of technology and standards in art education. *Arts Education Policy Review*, 117(3), 1-9.
- Sweeny, R. W. (2009). There's no I in YouTube: social media, networked identity and art education. *International Journal of Education through Art*, 5(2-3), 201-212.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (8. Baskı), Ankara: Seçkin Yayınları.